

ECZACI MEHMET TOPLAR'LA RÖPORTAJ

1- Sayın Mehmet Toplar, odamızın ilk kurucu başkanı ve mesleğimize uzun yıllar başarıyla hizmet etmiş büyüğümüz olarak sizinle söyleşi yapma isteğimizi kabul ettiğiniz için çok teşekkür ederiz. Öncelikle özgeçmişinizden söz eder misiniz?

1928 Adapazarı doğumluyum. İlk ve orta öğrenimimi Adapazarı'nda tamamladım. O zamanlar Adapazarı'nda lise olmadığı için liseyi Bursa' da yatılı okudum. 1951-52'de İstanbul Üniversitesi Eczacılık Yüksek Okulu'nu bitirdim. Ankara da askerliğimi yaptım. 1955 yılında evlendim. Bir kız çocuğu babasıyım. 1 Ocak 1955' ten beri Asım Hamdi Arca Eczanesi'nde mesleğimi sürdürüyorum.

Aynı zamanda Birlik Ecza Deposu'nun kurucularındanım. 5 Eczacı ve bir ekonomist olmak üzere deponun 6 ortağı var. Belli bir standartta hizmet veriyoruz.

2- Adapazarı'nın eczane tarihçesi hakkında bize biraz bilgi verir misiniz?

Adapazarı'nda açılan ilk eczane Reşat Kürem Eczanesidir. İkinci Eczane Asım Hamdi Arca Eczanesidir. Asım Hamdi Arca benim kayınpederim. 1923 yılında Asım Hamdi Arca Eczanesi açıldı. 75 yıldır faaliyette.

Asım Hamdi Arca Eczanesi raflarından bir görüntü

O zamanlar Adapazarı'nda altı eczane vardı. 20 den sonra eczaneleri sayamadım. Şimdi merkezde 100'ü geçmiştir herhalde. 5-6 günde bir nöbet tutardık. Her gece bir eczane nöbet tutardı. Nöbetler çok rahat geçerdik.

3- Sizin döneminizde eczacılık eğitimi nasıldı?

Eskiden eczacılık eğitimi farklıydı. Hocalar yabancıydı. Genelde Alman Hocalar derslerimize girerdi. Kimisinin tercümanı vardı, kimisi dersi kendi anlatırdı. Türkçeleri bozuk olduğu için not tutarken "iyot"u hep yoğurt diye yazardım. Gördüğümüz dersler fizik, kimya, botanik, farmakoloji, galenik, farmakognazi, mikrobiyoloji, biyokimya, analitik kimya idi.

4- Önceden yaşadığınız mesleki sorunlardan söz eder misiniz? Günümüz eczacılığı ile arasında farklar görüyor musunuz?

1957-59'da çok büyük ilaç sıkıntısı vardı. Milli Koruma Kanunu çıktı ve bizi çok zorladı. Bu kanuna göre hastalardan yanlışlıkla fazla para almaktan çok korkardık, eczaneyi hiç bırakmazdık. Yine bu kanuna göre eczaneler arası takas yapamaz idik. Takas işlemi belli olmasın diye takas yaptığımız ilaçları banka kasasında saklardım. Yokluk yıllarında antibiyotik yoktu. Ben staj yaparken Adapazarı'na ilk defa penisilin geldi. (1948) O zamanlar penisilin her derde devaydı.

NUMARA : 2389
DEVLET-ALİYE OSMANİYE NAMINA HAZRETİ PADİŞAHİYE
DERSAADET DARÜLFUNUN TIP FAKÜLTESİ
ECZACI İCAZETNAMESİ
Dersaadetin ve Darülfununa mühlakı Eczacı Mektebi Aliyesinde ikmalî tahsil ve karai maaye imtilhanları tekmil etmiş olan Adapazarı ve 1311 (1932 miladi) tarihinde mütevellid Asım İbni Hamdi (Hamdi oğlu Asım) Efendiye Memaliki Osmanîye'nin her tarafında Eczaî sanaat istincarının caiz ve kabul olunmak üzere iş bu icazetname i'ta edilir.
Maarifi Umumi Nazırı (Bakan) Mustafa İmza
Darülfunun Emîni (Rektör) Doktor İmza
Tıp Fakültesi Reisi (Dekan) Mül Muhtele İmza
7. Teşrîni Samî. 1336
Tıp Fakültesi Kayıt Umumiyecisi (Sekreter) İmza

İlk mesleğe başladığımda yapma ilaçlar vardı. Kaşe pilül, paket, ovül, pomat, vs. yapardık. Şimdi yalnız pomat yapıyoruz. O zamanlar her hekimin belirli formülü vardı, hastaları bekletmemek için daha önceden preparatları hazırlardık, reçete gelince hastaya verirdik. Şimdi çok nadir majistral ilaç geliyor. O zamanlar çok deneyimli, dil bilen, ilaç bilen pratisyen hekimler vardı. Adapazarı'nda uzman hekim sayısı ikiye. Edebiyatçı Ahmet Mithat'ın doktor oğlu vardı, 25 kuruşa muayene ederdi.

Serbest Eczacılık yavaş yavaş ortadan kalkıyor. Sosyal yaşam değişti. Eczacılık ticari pozisyona dönüştü. Eczacılar artık maddiyatını güçlendirmeye çalışıyorlar, menfaat yaklaşımları çok fazla.

Eskiden ilaç fiyatları hiç değişmezdi, standarttı. 1957'de Menderes zamanında dolar fiyatlarıyla oynanınca ilaç fiyatları ilk defa arttı. O zaman hep ithal ilaç vardı, veteriner ilaç hemen hemen hiç yoktu. Eskiden mal fazlası yoktu, kırmızı - yeşil reçete yoktu. Siparişler bol kepçeydi.

İlaç almak için İstanbul'a gider bir gece kalırdık, ilacı kendimiz alır gelirdik. O zamanlar serum da yoktu. Devlet Hastanesi'ne %5 Dekstroz %5-%30 glikoz, serum fizyolojik hazırlardık. Rakı şişelerini yıkar, distile ile serum hazırlardık hastaneye verirdik, onlar sterilize ederdi. Ne derece sterilize olurdu bilemiyorum ve bu olay aklıma geldikçe içim ürperiyor şimdi teknoloji çok gelişti

5- Eczacılık mesleğini isteyerek mi seçtiniz? Şu anki konumunuzdan memnun musunuz?

Eczacılık mesleği idealim değildi, laf olsun diye okudum. Ama mesleğimi seviyorum. Mesleğimizin en zor yanı bağımlı olmak, en güzel yanı da dostluk, saygınlık (şimdi pek olmasa da) eskiden eczacılık son derece saygındı. Hastalar ayakkabılarını, şapkalarını çıkarıp içeriye girerdi.

6- Sakarya Eczacı Odası kurulmadan önce eczacıların konumu nasıldı?

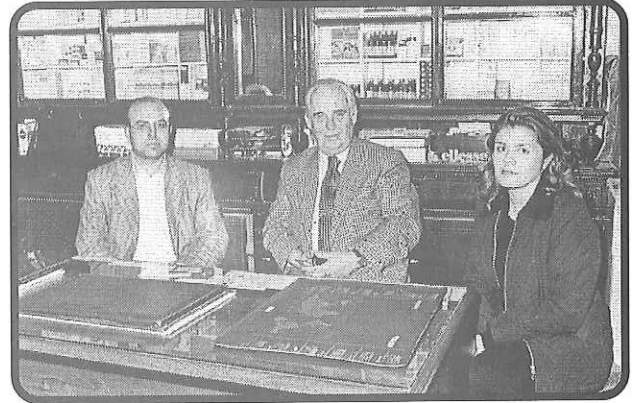
Adapazarı'nda ilk eczacı odası başkanı benim. O zamanlar Bolu ve Kocaeli buraya bağlıydı. Resmi kurumlarla anlaşma yapmak çok zordu kurumlara %22'lere varan iskontolar yapılırdı.

7- Biz genç eczacılara deneyimlerinize dayanarak önerileriniz var mı?

Yapmak istediklerimin hepsini yaptım ve çok mutluyum. Müziği ve okumayı çok seviyorum. Mesleğimizin tekrar saygın olabilmesi için sosyal olmak lazım, birbirimize karşı saygılı olmak lazım. Okumayı ihmal etmeyin, DED Lokalini bırakmayın, dayanışma

içinde olun, kendinize ilgi alanı bulun, yaşamı her alanda takip edin.

-Bu söyleşi için çok teşekkür ediyorum.
-Biz çok teşekkür ediyoruz.

Söyleşi anından bir görüntü
(Metin KURTULUŞ, Mehmet TOPLAR, Pınar TUZCU)

Ecz. Mehmet Toplar çok saygıdeğer ,sevgi dolu bir kişi. Okumayı çok fazla seviyor, "okumak için zamanım yok"yanıtını kesinlikle kabul etmiyor. Kendisine devamlı konular hazırlıyor ve bu konular üzerinde devamlı araştırmalar yapıyor. Şu anda araştırdığı konu "Fransız İhtilali". Bize hediye ettiği Orhan Veli'nin şiir kaseti için ve bu güzel söyleşi için kendisine çok teşekkür ediyoruz.

Mehmet Toplar'ın çok sevdiği bir şiiri yayımlıyoruz.

Hazırlayanlar
Pınar TUZCU
Metin KURTULUŞ

BURSA

Adını ilk defa
Yedibela Rasim'in hançerinde okudum.
Çocuktum.
Çatalgeyik boynuzu kabzasında
İlk Bursalıyı tanıdım:
"Bıcağcı Remzi" yazıyordu.
Ve kıvrak, söğüt yaprağı çeliginde
Bir yara izi gibi kazılmıştı: Bursa
Bilek olursa
-Düyordu delikanlılar-
Nankör değildir Bursa hançerleri.
Ha!. Demeye gör, dönmez geri.
Ülfetin böyle oldu, methini böyle duydum.
Sonra büyüdüm,
Kartpostallarda resmini gördüm:
Gök mavi, zemin yeşildi
Bir başka resimde:
Beş kurnalı, şadırvan,
Şadırvan başında beş adam;
-Yeşil başlı ördekler gibi -
Beş yeşil sarıklı
Bursalı
Aptes alırken mürtesindi.
Ve gökyine mavi, zemin yeşildi.
Nihayet devran
Yolumu Bursa'ya düşürdü.
Üç aziz bahar,
-Bütün mevsimler dahil-
Üç uzun yıl
Bursa'dan gayri cümle dünyada
Beni namevcut okudular.
Ve ben mektebinde okudum
Bir rivayete göre adam oldum
Bir rivayete göre kayboldum.
İkisi de aynı kapıya çıkar,
Mesele değil
Mesele, şu ki:
Bursa iyi, Bursa güzel
Bursa için destan yazılır,
Bursa için iğneyle kuyu kazılır;
Fakat yalan:

"Bursa'da zaman,
Billur bir avize" gibi değil.
Değil ama,
Bir ölmemek arzusu veriyor adama.
Dünyayı bırakıp gitmek haseti,
Yaşamak hasleti,
Dünya sevgisi;
Yeşil yeşil yeşeriyor,
Mavi mavi gülüyor.
Ve sonra "Yeşil" in türbelerinden,
-Daha çok yatsı üstleri,
Yıldızlı gecelerde-
Bir aksı cevap yükseliyor perde perde.
Zaman-ı evail kokuyor burcu burcu
Yaprak yaprak dökülüyor
İmkansız lüğü ve nimet bolluğu.
Korkunçtur bu saatte ezan sesleri;
Allahla konuşur müezz inleri,
Karşılıklı sala verilir.
Bu saatte Bursa'dan
İki eli kanda olan insan,
Koltuk değneklerini unutan,
Dost elini kaybeden ama;
Ve herkes
Kaçıp gitmelidir.
Her şeye rağmen dünyayı
Dünya bilmelidir.
Bursa iyi, Bursa güzel.
Eminim ki ben,
Basübadelmevt
Orda olurdu:
Yalan yaz masa kitap,
Yıkılmasaydı mihrap!...

Niyazi Akıncıoğlu (1943)